

prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Central (jud: V. Stratulat)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, O. Cojocaru, I. Cotruță)

Î N C H E I E R E

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Manciuc, Vladimir Popa și Nicolai Gotca, reprezentați de avocatul Alexandru Popa,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Popa și Sergiu Manciuc împotriva lui Andrei Tcaci și Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, și

la cererea intervenientului principal Nicolai Gotco împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 29 ianuarie 2018, Vladimir Popa și Sergiu Manciuc au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Tcaci și SA „Moldasig” cu privire la încasarea prejudiciului material, despăgubirii de asigurare și a prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii au indicat că la data de 24 ianuarie 2015, aproximativ ora 20:45, în orașul Ungheni, str. Ion Creangă 29, s-a produs un accident rutier, cu implicarea autovehiculului de model „Toyota Land Cruiser”, nr. de înmatriculare XXXXX, condus de către Sergiu Manciuc și autovehiculului de model „BMW 525”, nr. de înmatriculare XXXXX condus de către Andrei Tcaci.

Urmare a producerii accidentului rutier, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 02674893 din 27 ianuarie 2015, Andrei Tcaci a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod contravențional și sancționat cu amendă în cuantum de 50 u.c., ceea ce constituie 1 000 de lei, cu aplicarea a 6 puncte de penalizare.

Au mai susținut că Andrei Tcaci a fost sancționat pentru încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea considerabilă a autovehiculului de model „Toyota Land Cruiser”, nr. de înmatriculare XXXXX.

La 11 februarie 2015, Andrei Tcaci a depus o contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 27 ianuarie 2015, solicitând admiterea acesteia, declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție

și a deciziei agentului constator din 27 ianuarie 2015, cu încetarea procesului contravențional.

Prin hotărârea din 30 ianuarie 2015 a Judecătorei Ungheni contestația lui Andrei Tcaci a fost respinsă ca neîntemeiată, hotărâre menținută prin decizia din 09 decembrie 2015 a Curții de Apel Bălți.

Totodată, au specificat că Procuratura raionului Ungheni a emis o ordonanță de neîncepere a urmăririi și clasare a procesului penal. Prin aceeași ordonanță s-a dispus de a-l atrage la răspundere contravențională pe conducătorul Andrei Tcaci în baza art. 243 Cod contravențional, pentru faptul de părăsire a locului accidentului rutier.

Astfel, la data de 11 martie 2015 în privința lui Andrei Tcaci a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 243 Cod contravențional.

Au mai indicat că după producerea accidentului rutier, Andrei Tcaci și-a asumat în scris angajamentul de a repara autovehiculul accidentat de model „Toyota Land Cruiser”, nr. de înmatriculare XXXXX, declarând că automobilul pe care îl conducea nu dispunea nici de „Cartea Verde”, întrucât este înmatriculat în Lituania și nici de Poliță de Asigurare de răspundere civilă auto internă.

Mai mult, au susținut că deoarece Andrei Tcaci se eschiva de la restituirea danei cauzate, au fost nevoiți de a se adresa către Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, pentru a obține despăgubirea pentru avariere.

Prin răspunsurile BNAA nr. 01-511/15 din 19 februarie 2015 și nr. 01-605/15 din 02 martie 2015, au fost informați că conducătorul automobilului de model „BMW 525”, nr. de înmatriculare XXXXX nu a prezentat certificatul de asigurare Cartea Verde valabil la data accidentului rutier, iar Biroul de Motoare din Lituania nu a confirmat o acoperire de asigurare pentru autovehiculul dat. Iar, din motiv că între Biroul de Motoare din Lituania și Moldova nu este încheiat un Acord de Regularizare Reciprocă a daunelor cauzate de autovehicule neasigurate, BNAA nu are temeii juridic de a le acorda despăgubiri de asigurare.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 418 din 19 martie 2015, prejudiciul material cauzat posesorului automobilului de model „Toyota Land Cruiser” nr. de înmatriculare XXXXX în accidentului rutier produs la data de 24 ianuarie 2015 constituie 118 411 lei.

Ulterior, reclamanții pe parcursul anului 2017, au fost informați de către Andrei Tcaci că acesta deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr. RCAI-001265894 valabilă pentru perioada 25 decembrie 2014 – 24 ianuarie 2015, eliberată de către SA „Moldasig”.

Au indicat că s-au adresat la SA „Moldasig” cu cerere, care a deschis dosar de daune cu nr. D/RCA/16-1859, însă până la depunerea cererii nu au fost informați asupra deciziei luate. Urmare a nerecuperării prejudiciului material de către Andrei Tcaci, reclamanților li s-au cauzat suferințe psihice manifestate prin crearea sentimentelor de neliniște, stres, iritație, neputință.

Au solicitat încasarea de la SA „Moldasig” în beneficiul reclamanților a prejudiciului material cauzat/ despăgubire de asigurare în suma de 118 411 lei, încasarea de la SA „Moldasig” în beneficiul lor a cheltuielilor de judecată.

La 11 noiembrie 2019, Nicolai Gotco a depus cerere de intervenție principală, formulând pretențiile față de SA „Moldasig”.

În motivarea cererii a reiterat toate circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată a lui Vladimir Popa și Sergiu Manciu, totodată indicând că este proprietarul automobilului de model „Toyota Land Cruiser”, nr. de

înmatriculare XXXXX, care la momentul producerii accidentului rutier era condus de către Sergiu Manciuc.

A solicitat încasarea de la SA „Moldasig” în beneficiul lui Vladimir Popa și Sergiu Manciuc și al său a prejudiciului material cauzat/ despăgubire de asigurare în suma de 118 411 lei și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 septembrie 2020 a Judecătorei Ungheni, sediul Central s-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Popa, Sergiu Manciuc, și cererea intervenientului principal Nicolai Gotco împotriva SA „Moldasig” cu privire la încasarea prejudiciului material/ despăgubirii de asigurare și cheltuielilor de judecată; s-a încasat, în mod solidar, din contul lui Vladimir Popa, Sergiu Manciuc și Nicolai Gotco în beneficiul SA „Moldasig” cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 500 de lei, pentru traduceri în mărime de 946 de lei, pentru serviciile poștale 9,75 lei, și cheltuielile pentru deplasare în mărime de 1842,65 de lei. În rest, cerința de încasare a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei a fost respinsă.

La 20 octombrie 2020, avocatul Popa Alexandru, în interesele lui Vladimir Popa, Sergiu Manciuc și Nicolai Gotco a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel declarată de avocatul Popa Alexandru, în interesele lui Vladimir Popa, Sergiu Manciuc și Nicolai Gotco și s-a menținut hotărârea din 21 septembrie 2020 a Judecătorei Ungheni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, reținând prevederile art. 2, 3, 19 alin. (1) și (2), 20 alin. (6) și (7), 23 alin. (1) și (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, în vigoare la data de 24 ianuarie 2015, în coroborare cu circumstanțele cauzei, Colegiul a considerat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele cauzei și corect a dispus respingerea cererii de chemare în judecată.

Colegiul a mai constatat că prin cererea de apel, apelanții au invocat netemeinicia hotărâri atacate, considerând că aceasta este ilegală ori solicitările de încasare a prejudiciului material/ despăgubire de asigurare de la SA „Moldasig” rezultă din faptul că despre existența poliției de asigurare a automobilului de model „BMW” nr. de înmatriculare XXXXX, apelanții au aflat peste 2 ani și 6 luni, la momentul când automobilul avariat de model „Toyota Land Cruiser” nr. de înmatriculare XXXXX a fost evaluat prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 418 din 19 martie 2013 eliberat de Centrul Național de Expertize pe lângă Ministerul Justiției, fiind întocmită adresarea către această instituție, deoarece Andrei Tcaci, la momentul producerii accidentului a informat că nu deține poliță de asigurare a vehiculului deținut, iar în urma necesității de a fi reparat automobilul deteriorat, cu o cerere s-a adresat la BNAA, care a informat că automobilul nu deține poliță de asigurare.

La caz, Colegiul a considerat argumentele nefondate, ori instanța de fond corect a stabilit că pentru faptul tănuirii de către Andrei Tcaci față de apelanți că mijlocul de transport al său a fost asigurat la momentul accidentului rutier este responsabilă tocmai persona vinovată Andrei Tcaci, care urma să poarte toată responsabilitatea pentru prejudiciul cauzat în urma accidentului rutier. Din aceste motive recuperarea prejudiciului cauzat nu poate fi pusă pe seama SA „Moldasig”.

Mai mult, raportul de constatare tehnico - științifică nr. 418 din 19 martie 2015 întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare nu este întocmit cu acordul SA „Moldasig”, care nu a avut posibilitatea de a constata întinderea reală a pagubelor și din aceste considerente SA „Moldasig” este absolvită de obligația de a plăti despăgubirea de asigurare. Acest efect reiese expres din prevederile art. 20 alin. (7) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produsă de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, ce reglementează exhaustivă efectul absolvirii obligației de plată a pârâtului, iar careva excepție Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 nu conține.

La fel, instanța de apel nu a reținut și argumentele apelantului privind faptul că despre polița de asigurare a aflat peste 2 ani și 6 luni din momentul producerii accidentului, iar la solicitările SA „Moldasig” de a prezenta automobilul avariat nu a fost posibilă această acțiune, ori automobilul era deja reparat în străinătate.

Colegiul a conchis că, apelanții nu au prezentat careva probe care ar răsturna poziția instanței de fond, ori nici în instanța de fond și nici în instanța de apel nu au prezentate facturi, bonuri și alte înscrisuri ce ar confirma prejudiciul material real cauzat în urma accidentului rutier, nu au prezentat automobilul avariat reprezentantului companiei de asigurări pentru efectuarea procedurilor prevăzute în contract de asigurare, tănuirea la momentul producerii accidentului rutier existenței contractului de asigurare a automobilului de model „BMW 525” nr. de înmatriculare XXXXX condus de către Andrei Tcaci nu poate fi imputat SA „Moldasig”, care, la rândul său a întreprins toate măsurile posibile pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute în Lege nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produsă de autovehicule.

La 16 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Sergiu Manciuc, Vladimir Popa și Nicolai Gotca, reprezentați de avocatul Alexandru Popa, au declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au constatat just și au dat o apreciere incorectă situației de fapt, mai mult nu au examinat cauza sub toate aspectele și nu au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt caracteristice raportului juridic.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 22 iunie 2021 și a expediat-o participanților la proces la 16 septembrie 2021 (f.d. 16, Vol. III), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare a acesteia de către recurenți.

Astfel, recursul declarat la data de 16 noiembrie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea

despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 06 decembrie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței.

La 03 ianuarie 2022, SA „Moldasig” a depus referință, prin care a solicitat de a declara inadmisibil recursul.

Examinând temeiurile recursului declarat de Sergiu Manciuc, Vladimir Popa și Nicolai Gotca, reprezentați de avocatul Alexandru Popa, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Sergiu Manciuc, Vladimir Popa și Nicolai Gotca, reprezentați de avocatul Alexandru Popa, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre

probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Sergiu Manciu, Vladimir Popa și Nicolai Gotca, reprezentați de avocatul Alexandru Popa, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Sergiu Manciu, Vladimir Popa și Nicolai Gotca, reprezentați de avocatul Alexandru Popa, împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat